

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Valforskning- programmet

Statsvetenskapliga institutionen
www.valforskning.pol.gu.se

20 minuter om röstdelning i Sverige

- Hur starka är partierna i kommunval och riksdagsval?
 - Hur många röstdelar?
 - Vilka väljare röstdelar?
 - Vilka är de vanligaste kombinationerna av röstdelning?
 - Hur såg röstdelningen ut i Göteborg?
-
- Varför delar väljare sina röster?
 - Väger olika skäl för röstning olika tungt i de båda besluten?
-
- Hur goda är väljarnas kunskaper om flernivådemokratien och vilka partier som styr i den egna kommunen?

?

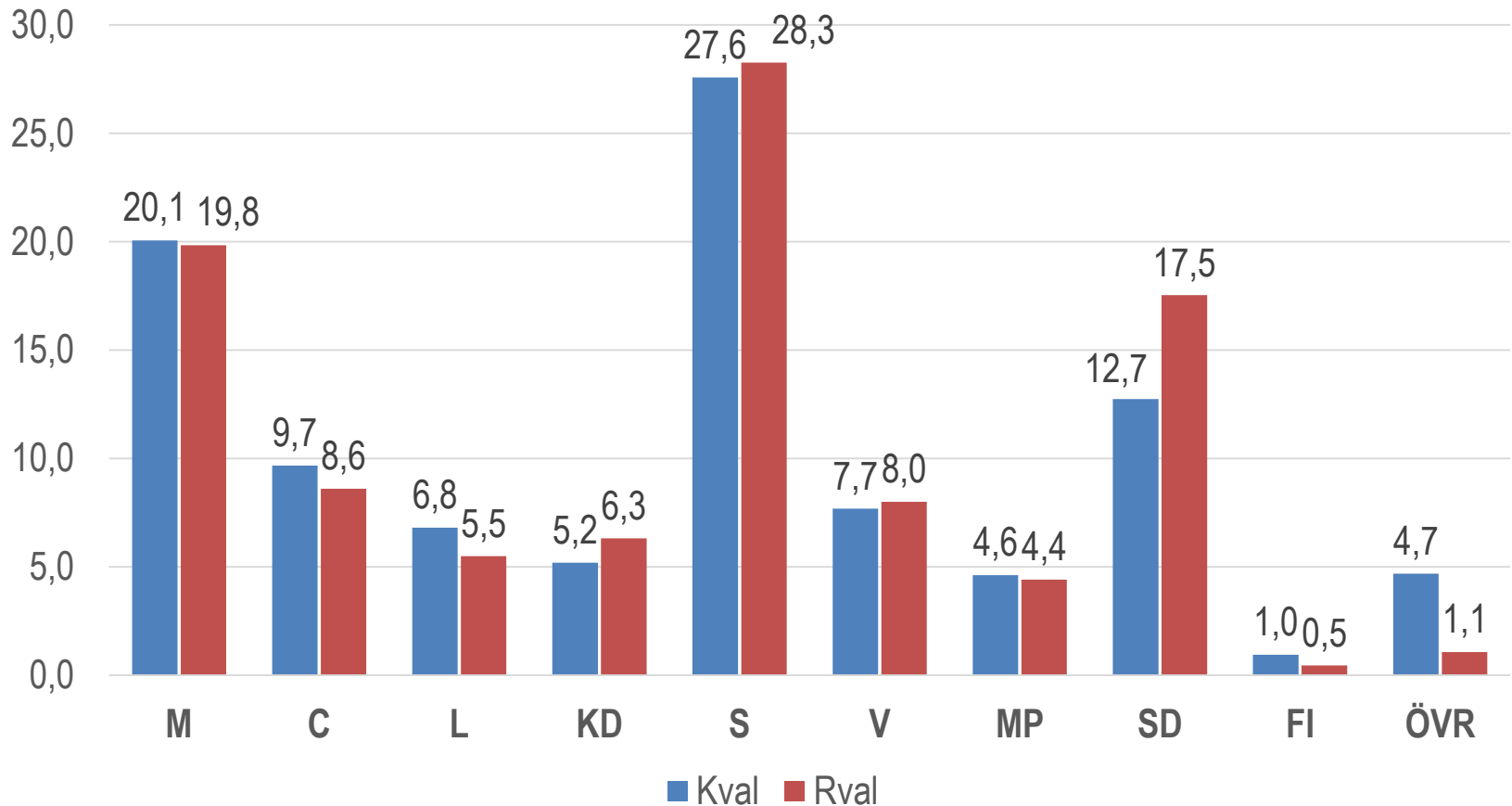
**Hur starka är partierna
lokalt och nationellt?**

!

**Somliga "överpresterar" lokalt,
andra nationellt**

Partier når olika valresultat nationellt och lokalt!

Partiernas röststöd i riksdagsvalet & kommunvalet 9 september 2018 (procent).

Källa: SCB och Valmyndigheten.

?

**Hur stor andel av väljarna röstar på olika
partier i riksdagsval och kommunval?**

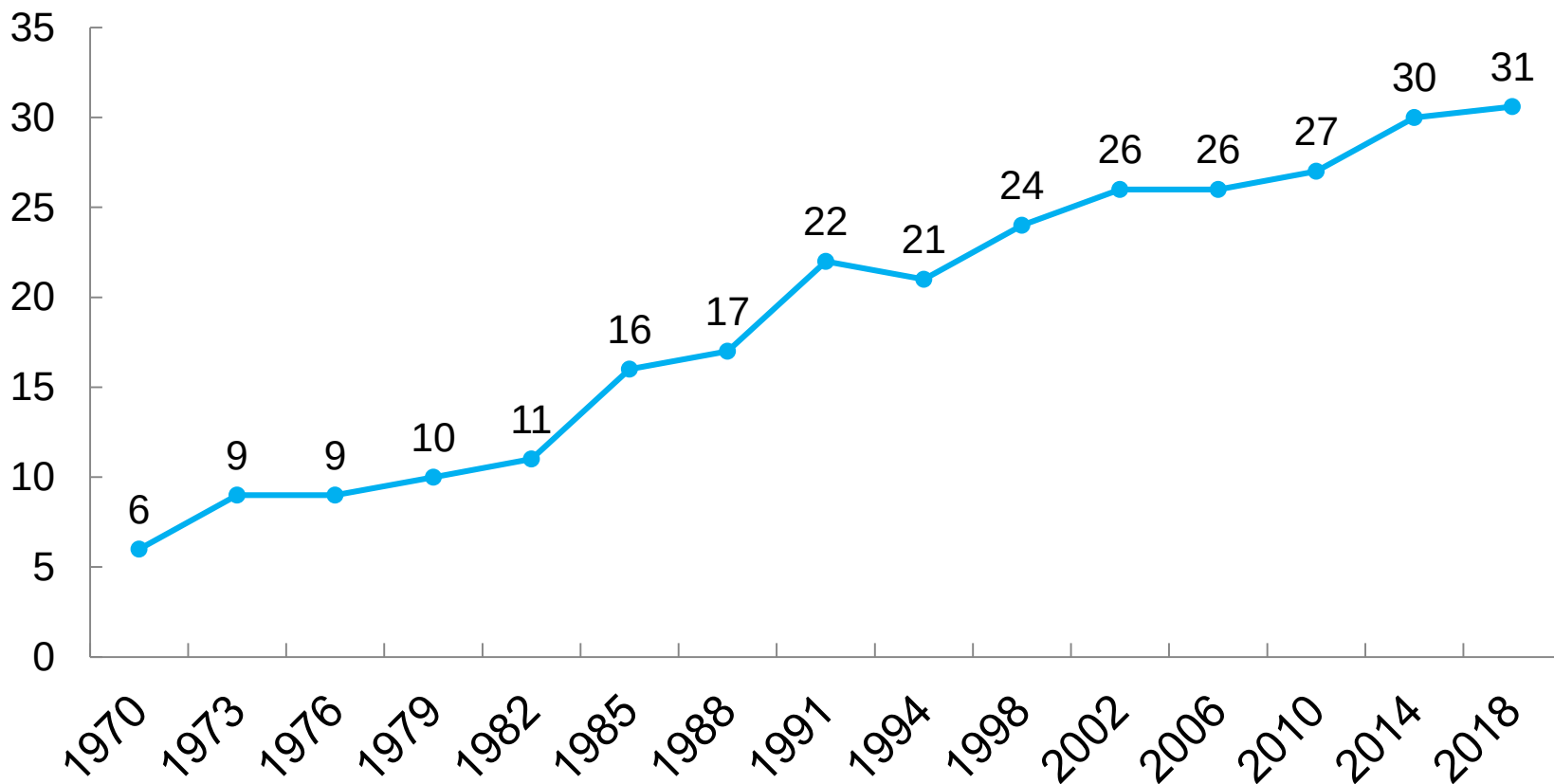
!

Rekord!

Rekord i röstdelning 2018!

Andel väljare som röstade på olika partier i kommunval och riksdagsval 1970–2018 (procent).

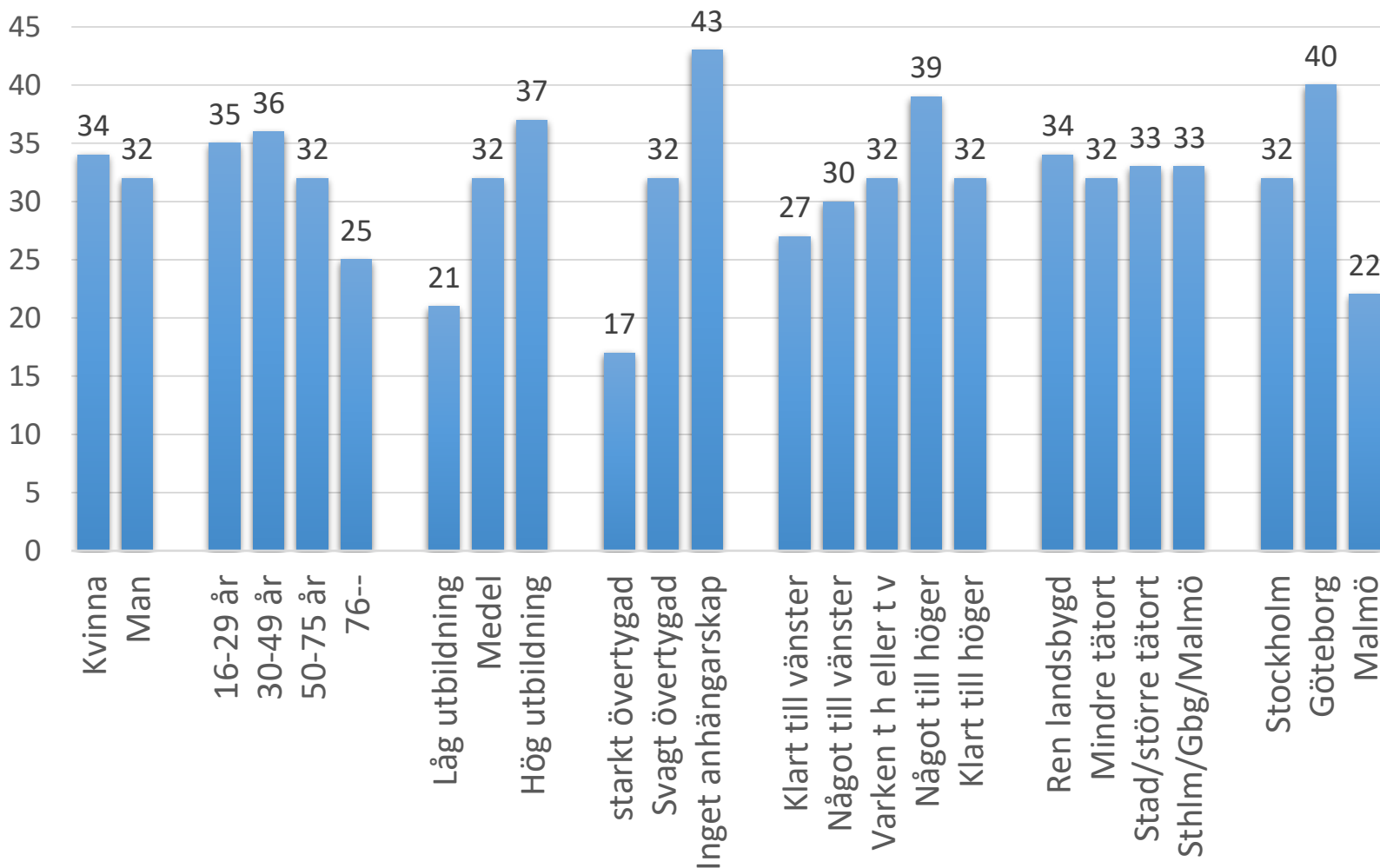
Vilka väljare röstdelar?

**Äldre, utbildade, svagt partiidentifierade,
intresserade, personer med hjärtat till högre,
politiskt intresserade och göteborgare!**

Vem väljer att dela sina röster i kommun- och riksdagsval?

?

**Vilka är de vanligaste kombinationerna
av röstdelning?**

!

**Inomblockskombinationer
dominerar fortfarande**

Kombinationer av röstdelning i nationella och kommunala val 1994-2018 (procent).

Grupp	Undersökningsår						
	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018
Inomblocksröstdelning							
Rödgrönrosa partier både nationellt och lokalt	20	26	22	17	21	26	15
Allianspartier både nationellt och lokalt	30	33	33	36	38	29	27
Mellanblocksröstdelning							
Rödgrönrosa nationellt—Alliansparti lokalt	14	18	20	12	7	10	12
Alliansparti nationellt—Rödgrönrosa lokalt	13	8	11	14	17	10	9
Övrig röstdelning							
Rödgrönrosa nationellt—Övrigt lokalt	9	6	6	5	5	6	8
Alliansparti nationellt—Övrigt lokalt	8	6	7	5	7	6	8
Övrigt nationellt—Riksparti lokalt	1	0	0	6	4	10 ¹⁾	16 ¹⁾
Övriga kombinationer nationellt-lokalt	5	2	1	5	1	3	5
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100
Antal svarande	302	672	689	605	1 102	1 537	3 052

Kombinationer av röstdelning i nationella och kommunala val 2018 (procent).

Grupp	Nationellt	Lokalt	2018
Inomblocksröstdelning			
Rödgrönrosa partier både nationellt och lokalt			15%
Allianspartier både nationellt och lokalt			27%
Mellanblocksröstdelning			
Rödgrönrosa nationellt—Alliansparti lokalt			12%
Alliansparti nationellt—Rödgrönrosa lokalt			9%
Övrig röstdelning			
Rödgrönrosa nationellt—Övrigt lokalt		Övr	8%
Alliansparti nationellt—Övrigt lokalt		Övr	8%
Övrigt nationellt—Riksparti lokalt			16%
Övriga kombinationer nationellt-lokalt			5%
Summa procent			100%
Antal svarande			3 052

Top 20 kombinationer av röstning i nationella och kommunala val 2018 (procent).

	<u>Nationellt</u>	<u>Lokalt</u>	<u>%</u>			<u>Nationellt</u>	<u>Lokalt</u>	<u>%</u>
1			22,3		11			1,4
2			13,6		12			1,4
3			8,3		13			1,3
4			6,3		14			1,3
5			5,7		15		Övr	1,0
6			4,1		16			1,0
7			3,3		17			1,0
8			3,1		18			1,0
9			2,0		19			0,9
10			1,4		20			0,9

1% = ~ 60 000 väljare

Top-10 kombinationer av röstdelning (procent).

	<u>Nationellt</u>	<u>Lokalt</u>	% av röstdelarna		
1				6,1	
2				4,3	
3				4,3	
4				4,2	
5				4,0	
6				3,9	
7		ÖVR		3,1	
8				3,1	
9				3,1	
10				3,0	

Röstdelning i Göteborgs kommun 2018

Hur röstade Demokraternas väljare i riksdagsvalet?

Vänsterpartiet		4,0
Socialdemokraterna		11,8
Centerpartiet		2,6
Liberalerna		10,5
Moderaterna		38,2
Kristdemokraterna		11,8
Miljöpartiet		0,0
Sverigedemokraterna		18,4
Feministiskt initiativ		0,0
Annat parti		2,6

**Hur skiljer sig väljarnas motiveringar
för valet av parti i lokala val från
nationella val?**

**Tillbakablickande ansvarsutkrävande och
röstning på kandidater är relativt sett
viktigare på lokal nivå än nationell nivå**

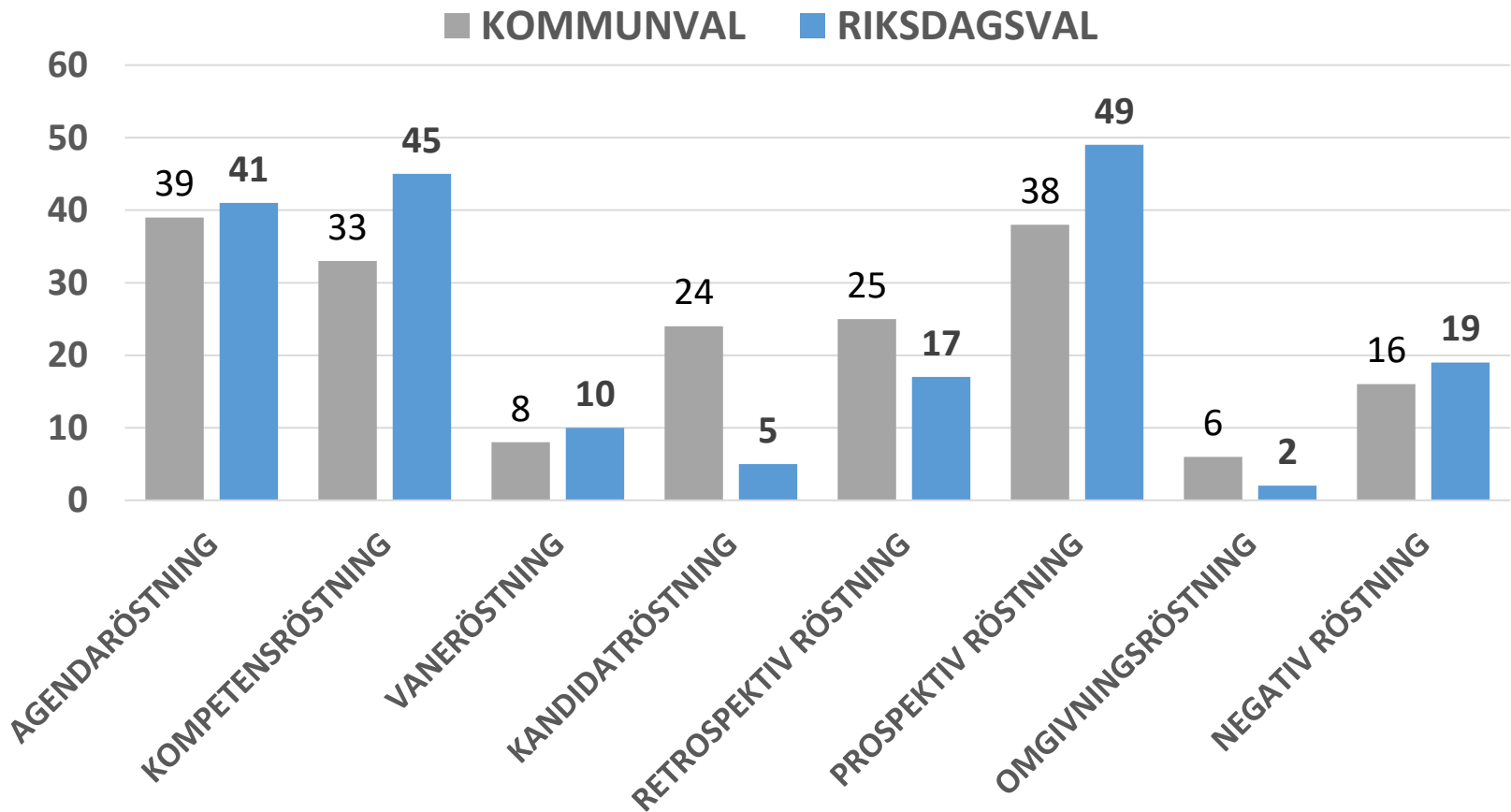
Hur viktiga var följande skäl för ditt val av parti?

	Ett av de absolut viktigaste skälen	Ganska viktigt skäl	Inte särskilt viktigt skäl	Inte alls viktigt skäl
Partiets politik är till fördel för mig personligen	☐	☐	☐	☐
Partiet har en bra partiledare	☐	☐	☐	☐
Jag känner mig trygg med partiet	☐	☐	☐	☐

Hur viktiga var följande skäl för ditt val av parti i kommunalvalet?

	Ett av de absolut viktigaste skälen	Ganska viktigt skäl	Inte särskilt viktigt skäl	Inte alls viktigt skäl
Partiet har en bra politik i många av de frågor som debatterats i kommunen under den senaste tiden	☐	☐	☐	☐
Partiet har kompetenta personer som kan sköta kommunens politik	☐	☐	☐	☐
Jag brukar alltid rösta på partiet i kommunalvalet	☐	☐	☐	☐
Partiet har bra kandidater på valsedeln i min kommun	☐	☐	☐	☐
Partiet har skött sig bra i den kommunala politiken under senare år	☐	☐	☐	☐
Partiet har ett bra program inför framtiden i min kommun	☐	☐	☐	☐
Personer i min närmaste omgivning sympatiserar med partiet i kommunalvalet	☐	☐	☐	☐
Partiet är det minst dåliga alternativet i kommunalvalet	☐	☐	☐	☐

Andel av *röstdelarna* som uppger olika röstningsskäl som "ett av de absolut viktigaste skälen" (procent)

?

Hur goda är väljarnas kunskaper om flernivådemokratin?

!

Många känner väl till på vilken politisk nivå huvudansvaret för sjukvård och skola ligger. Relativt få känner till vilket parti som styr i den egna kommunen.

Vilken politisk nivå har huvudansvaret för sjukvården?

Staten	Läns- styrelserna	Regionerna/ landstingen	Kommunerna	Känner inte till/ vet inte
☐	☐	☐	☐	☐

Vilken politisk nivå har huvudansvaret för grundskolan?

Staten	Läns- styrelserna	Regionerna/ landstingen	Kommunerna	Känner inte till/ vet inte
☐	☐	☐	☐	☐

Tabell 1 Andel väljare som svarar rätt på olika kunskapsfrågor, 2018 (procent).
Proportions of correct answers to political knowledge questions, 2018 (per cent).

Andel korrekta svar	Kunskapslistan 2018
88	Riksdagsspärren
87	Magdalena Andersson var finansminister under mandatperioden 2014-2018
87	Spanien medlem i EU
83	Regeringens sammansättning under mandatperioden 2014-2018
83	Eurons värde
81	<u>Regioner och landsting har huvudansvaret för sjukvården</u>
81	Anders Ygeman tillhör Socialdemokraterna
81	Antal ledamöter i riksdagen
77	<u>Kommunerna har huvudansvaret för grundskolan</u>
77	Införandet av kvinnlig rösträtt var 1921
76	Sjukersättningsnivåer
75	Nivån för styrräntan
65	Alice Bah Kuhnke tillhör Miljöpartiet
50	Elisabeth Svantesson tillhör Moderaterna
45	Hanif Bali tillhör Moderaterna
42	Arbetslösheten i Sverige i maj 2018 var 6,2 procent
36	Paula Bieler tillhör Sverigedemokraterna
22	Malin Björk tillhör Vänsterpartiet
19	Michael Arthursson tillhör Centerpartiet

Väljarnas kunskaper om vilka partier som styr i den egna kommunen

52. Inför årets val, vilket/vilka partier ingick i den styrande majoriteten i den kommun där du bor?

Känner inte till/
vet inte

☐

30% känner inte till/vet inte

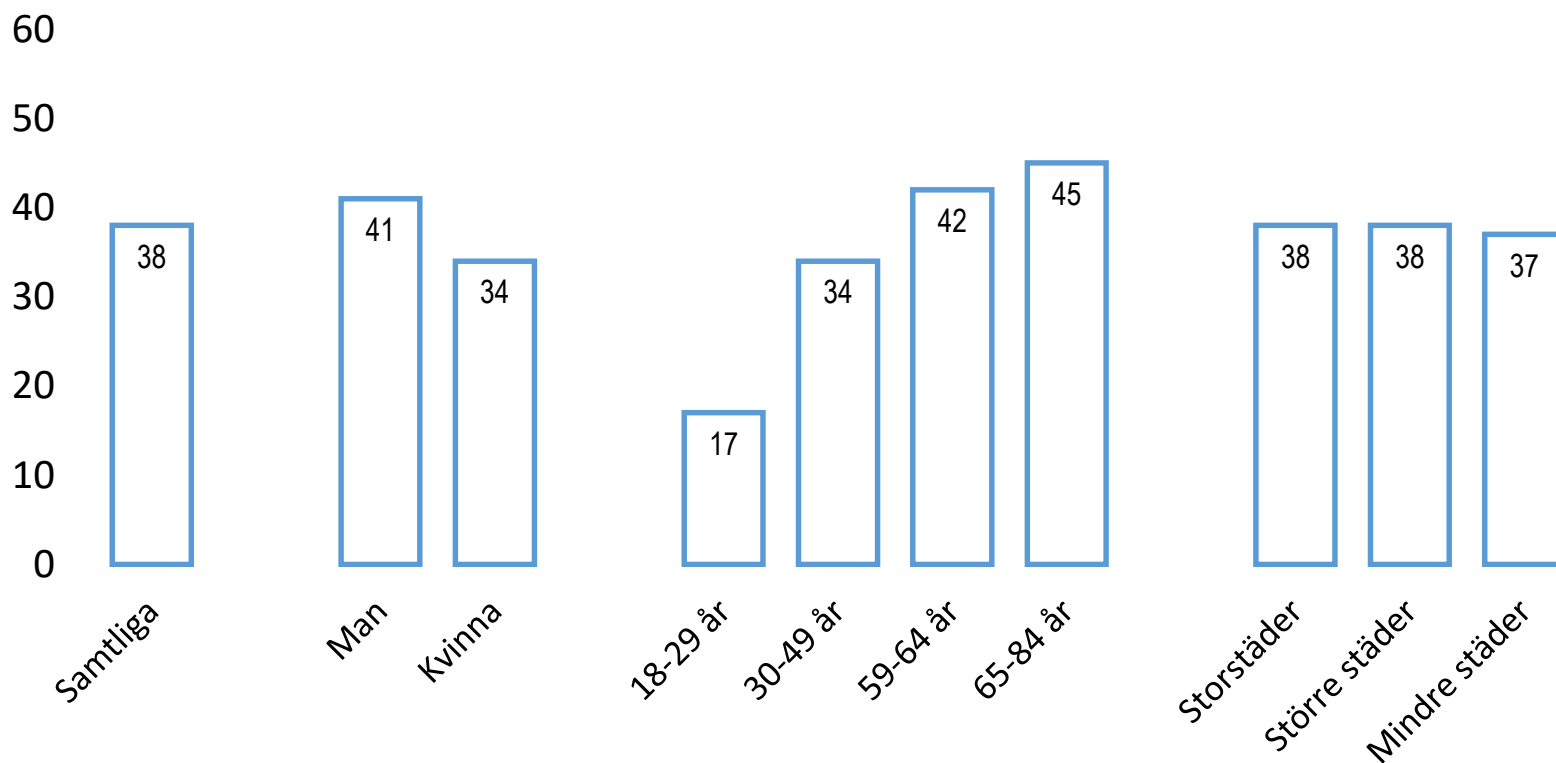
4% alla nämnda partier är fel

28% ett parti är rätt nämnt (oavsett hur många nämnda)

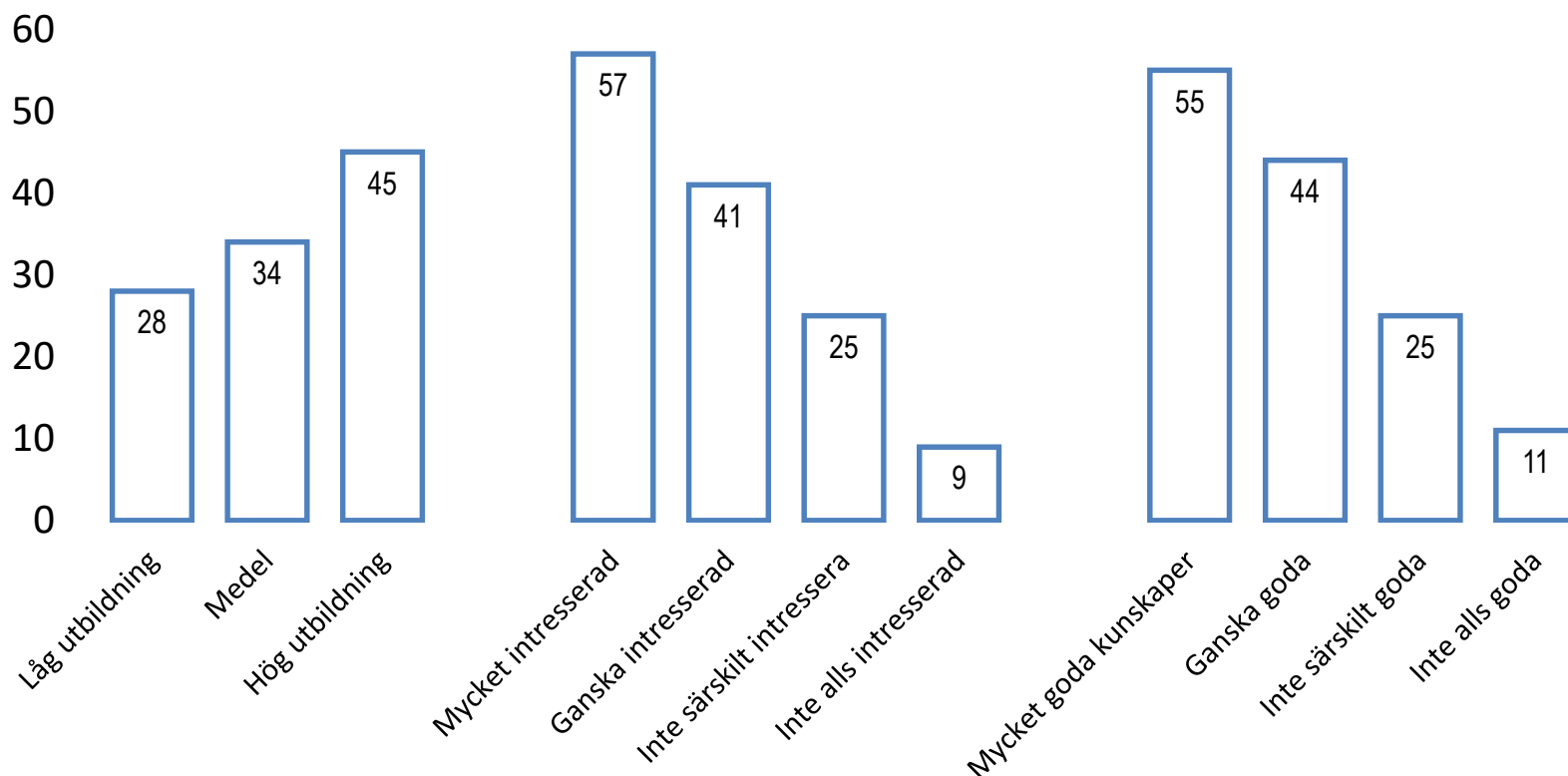
17% flera partier rätt nämnda, men inte alla

21% alla partier rätt nämnda

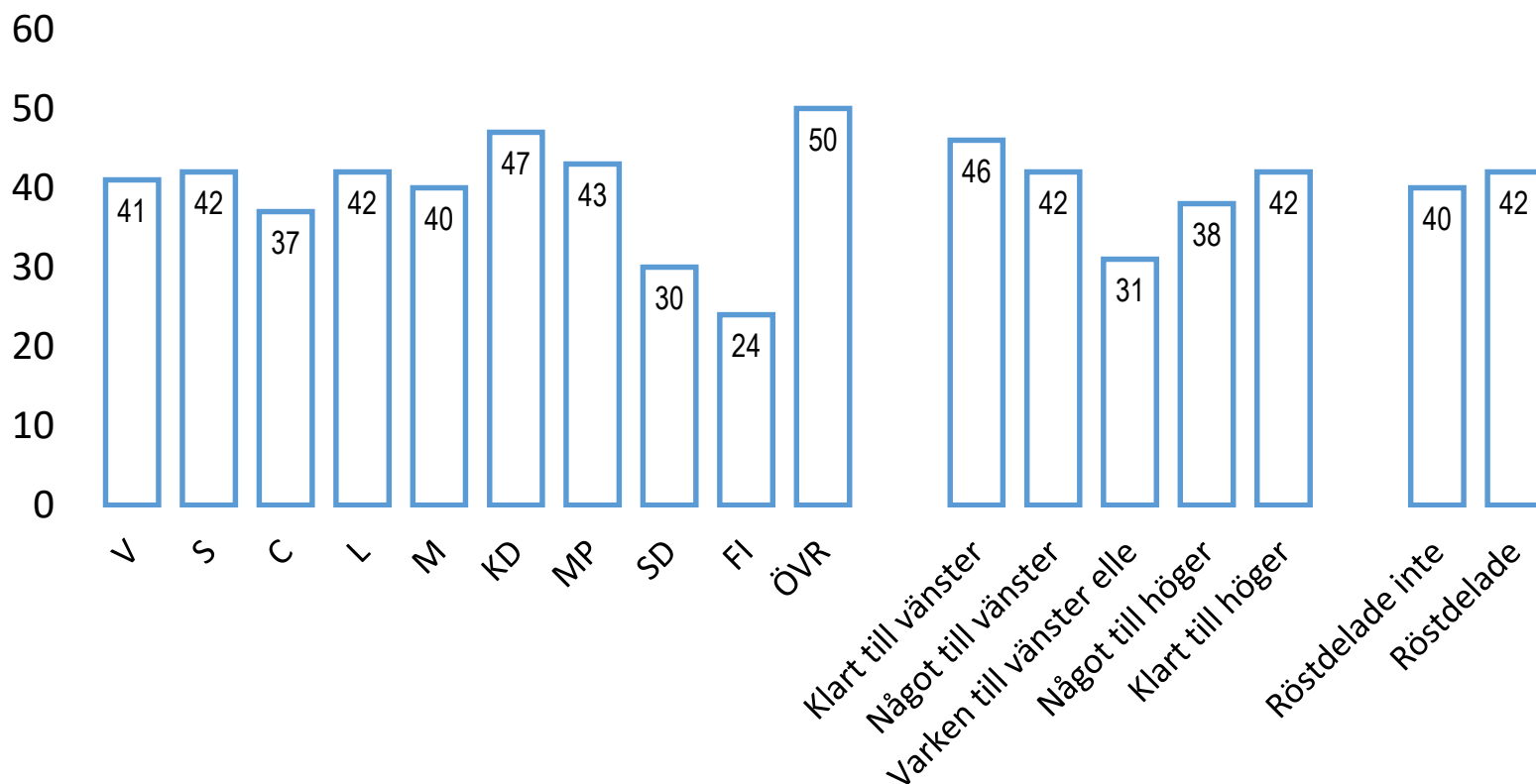
Andel kommuninvånare med godkända kunskaper om vilka partier som styr i den egna kommunen (procent)

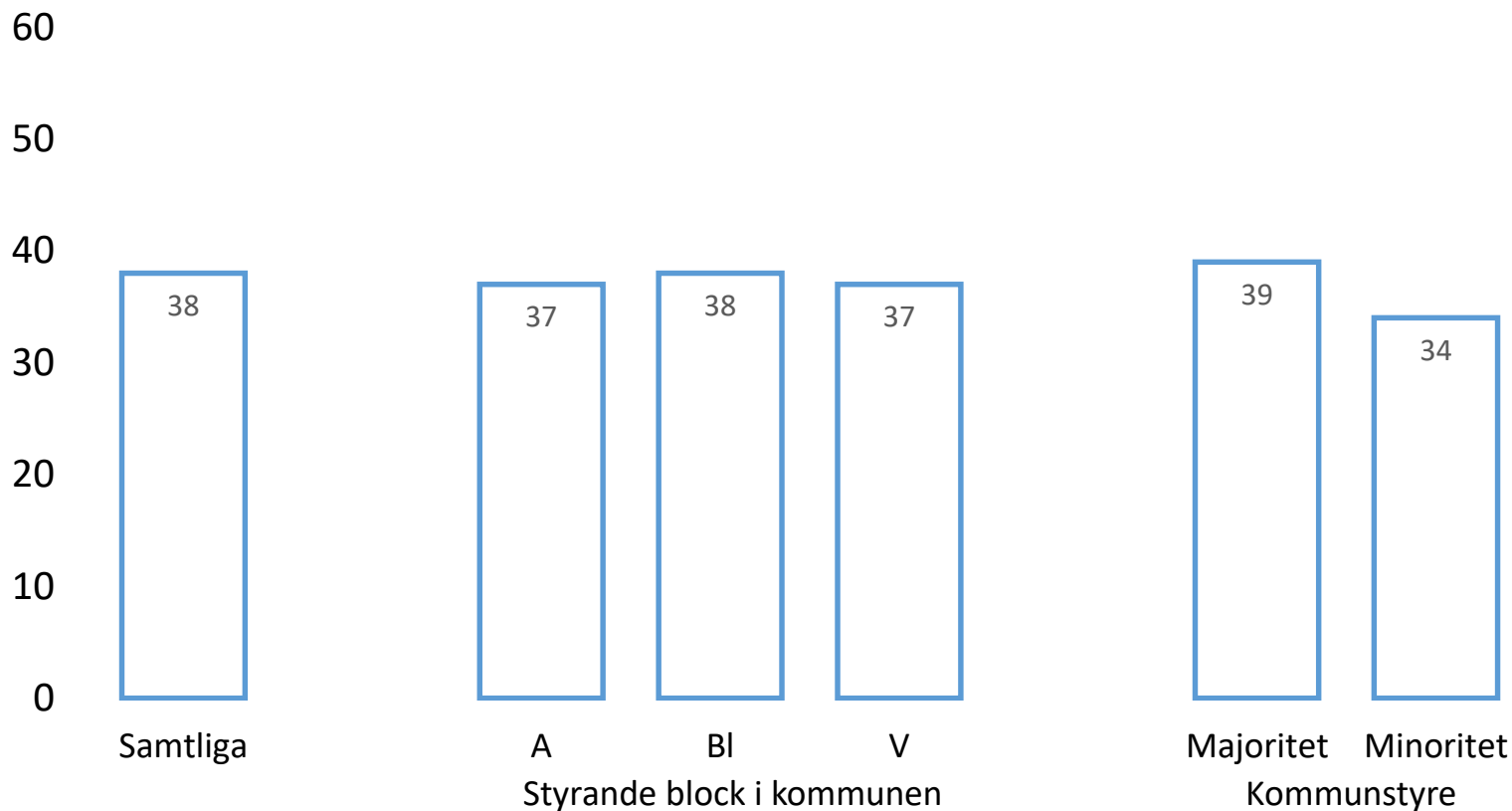
Andel kommuninvånare med godkända kunskaper om vilka partier som styr i den egna kommunen (procent)

Andel kommuninvånare med godkända kunskaper om vilka partier som styr i den egna kommunen (procent)

Andel kommuninvånare med godkända kunskaper om vilka partier som styr i den egna kommunen (procent)

Slutsatser:

20 minuter om röstdelning i Sverige

- SD är klart starkare nationellt än lokalt
- Nästan en tredjedel av väljarna röstdelade 2018
- Intresserade, kunniga och svagt partiidentifierade röstdelar mer än andra
- Inomblocksdelning dominerar fortfarande bland kombinationerna
- 6 av 10 Demokraterna-väljare i Gbg röstade på M el SD i riksdagsvalet 2018.
- Bra folk på listorna är ett tyngre röstningsskäl lokalt än nationellt.
- Lokalt utkräver väljarna ansvar bakåt, nationellt blickar de mer framåt.
- 38 procent har okej hum om vilka partier som styr den egna kommunen.

TACK!

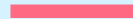

Svenska Valforskningensprogrammet

Statsvetenskapliga institutionen

Göteborgs universitet

Box 711, SE 405 30 Göteborg

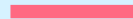

Kontakt henrik.oscarsson@pol.gu.se

Web: www.valforskning.pol.gu.se

Twitter: @valforskning

Facebook: Valforskningensprogrammet

Följ vår forskning på sociala medier

www.som.gu.se & @SOMinstitutet

www.demokratifonden.se & @demokratifonden

www.politologerna.se & @politologerna

www.henrikoscarsson.com & @HenrikOscarsson

